PWYLLGOR :	**Y Cyngor**
DYDDIAD :	**1 Mawrth 2012**
TEITL :	**Penodiadau i’r Pwyllgor Safonau**
PWRPAS :	**Cymeradwyo trefn penodi aelodau**
AWDUR :	**Dilys Phillips, Swyddog Monitro**

1. Cefndir

1.1 Mae naw aelod ar y Pwyllgor Safonau, sef

- 5 ‘Aelod Annibynnol’ (h.y. aelodau sydd heb unrhyw gysylltiad â llywodraeth leol)
- 1 ‘Aelod Pwyllgor Cymunedol’ sy’n aelod o un o gynghorau cymuned Gwynedd (ond heb fod yn aelod o Gyngor Gwynedd)
- 3 aelod etholedig o Gyngor Gwynedd.

2. Penodi Aelodau Annibynnol

2.1 Bydd tymor aelodaeth dau o’r Aelodau Annibynnol yn dod i ben ym mis Mai eleni. Mae’r ddau wedi bod yn aelodau o’r pwyllgor ers 2002 a chan y byddant wedi gwasanaethu am ddau dymor yn olynol, nid fyddant yn gymwys i’w hail benodi.

2.2 Bydd rhaid i’r Cyngor felly hysbysebu am ddau aelod annibynnol newydd. O dan y ddeddfwriaeth berthnasol bydd rhaid hefyd sefydlu Panel Ymgynghorol i ystyried y ceisiadau. Bydd y Panel, ar ôl cynnal cyfweliadau, yn cyflwyno ei argymhellion i’r Cyngor Llawn, a fydd yn gwneud y penodiadau.

2.3 Yn unol â’r gofynion statudol rhaid i’r Panel gynnwys aelod o gyngor cymuned ac ‘Aelod Panel Lleyg’, sef person annibynnol heb unrhyw gysylltiad uniongyrchol â’r Pwyllgor na llywodraeth leol yn gyffredinol. Mae’r Panel yn y gorffennol hefyd wedi cynnwys tri aelod o’r Pwyllgor Safonau (yn cynnwys un aelod etholedig).

3. Penodi Aelodau Etholedig

3.1 Daw tymor aelodaeth y tri aelod etholedig o’r Pwyllgor i ben gyda’r etholiadau llywodraeth leol ym mis Mai eleni. Y drefn benodi a ddilynwyd yn y gorffennol oedd i mi ysgrifennu at bob aelod cymwys o’r Cyngor i wahodd ceisiadau. Cyflwynwyd y ceisiadau i’r Grŵp Busnes er mwyn iddo wneud argymhellion i’r Cyngor Llawn, sydd â’r hawl i wneud y penodiadau.

4. Penodi Aelod Pwyllgor Cymunedol

4.1 Daw tymor aelodaeth yr aelod hwn hefyd i ben gyda'r etholiadau llywodraeth leol ym mis Mai eleni. Yn ddibynnol ar y sefyllfa ar ol yr etholiad, byddai modd ail-benodi'r aelod presennol, ond fel arall bydd rhaid gwahodd ceisiadau. Naill ffordd neu'r llall byddai'n rhaid yn gyntaf ymgynghori gyda'r cynghorau cymuned ac unrhyw gymdeithas sy'n eu cynrychioli.

5. Meini Prawf

5.1 Penodir aelodau i'r Pwyllgor drwy ystyried y meini prawf sydd wedi eu sefydlu gan y Cyngor. Mae gosod y meini prawf hyn yn ofyniad statudol ac atodir copi ohonynt.

6. Argymhelliad

6.1 Gofynnir i'r Cyngor gadarnhau'r Meini Prawf atodedig ar gyfer penodi aelodau i'r Pwyllgor Safonau.

6.2 Gofynnir i'r Cyngor ddirprwyo'r hawl i'r Swyddog Monitro i sefydlu Panel Ymgynghorol i ystyried ceisiadau i fod yn aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau pryd bynnag bydd lle gwag yn codi.

6.3 Gofynnir i'r Cyngor ddirprwyo'r hawl i'r Swyddog Monitro ysgrifennu at holl aelodau cymwys y Cyngor pryd bynnag bydd lle gwag yn codi ar y Pwyllgor Safonau i aelod etholedig, ac i gyflwyno'r ceisiadau i'r Grŵp Busnes.

6.4 Gofynnir i'r Cyngor ddirprwyo'r hawl i'r Swyddog Monitro sefydlu panel o blith aelodau'r Pwyllgor Safonau i ystyried ceisiadau i fod yn Aelod Pwyllgor Cymunedol pryd bynnag bydd angen penodi aelod newydd o'r fath.